

XLVI OLIMPIADA FIZYCZNA (1996/1997). Stopień wstępny, zad. dośw. – D2

Źródło: Komitet Główny Olimpiady Fizycznej.

Autor: Andrzej Wysmołek, KGOF, IFD UW.

Nazwa zadania: Wyznaczanie masy molowej gliceryny.

Działy: Termodynamika.

Słowa kluczowe: temperatura, ciepło, krzepnięcie, topnienie, rozpuszczalnik, masa mola, gliceryna, lód, woda, gęstość, strzykawka, termometr, menzurka.

Zadanie doświadczalne – D2, zawody stopnia wstępnego, XLVI OF.

Rozcieńczony roztwór (nie elektrolitu) krzepnie w temperaturze niższej o ΔT od temperatury krzepnięcia czystego rozpuszczalnika. Obniżenie temperatury ΔT można opisać w przybliżeniu wzorem

$$\Delta T = \frac{RT^2}{\mu L} \frac{m_1}{M_2},$$

gdzie μ – masa molowa substancji rozpuszczonej, T – bezwzględna temperatura krzepnięcia czystego rozpuszczalnika, L – ciepło topnienia czystego rozpuszczalnika, m_1 – masa substancji rozpuszczonej, m_2 – masa rozpuszczalnika, R – stała gazowa (8,314 J/(mol · K)).

Masz do dyspozycji:

- glicerynę,
- wodę,
- termometr,
- strzykawkę o pojemności 5 ÷ 10 mL,
- menzurkę (do odmierzenia objętości wody),
- kilka pojemników plastikowych (np. po jogurcie),
- lodówkę z zamrażalnikiem,
- łyżeczkę do herbaty.

Wyznacz masę molową gliceryny.

Przyjmij, że gęstość wody $\rho_w = 1,00 \text{ g/cm}^3$, gęstość gliceryny $\rho_g = 1,26 \text{ g/cm}^3$, ciepło topnienia lodu $L = 332\,000 \text{ J/kg}$, temperatura topnienia lodu $T = 273,2 \text{ K}$.